

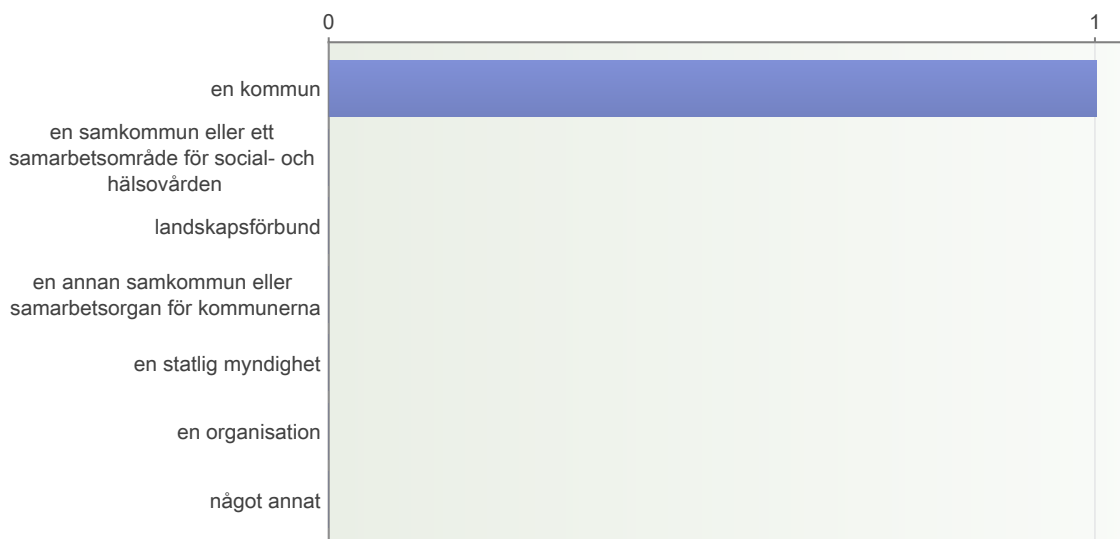
1. BAKGRUNDSINFORMATION

Vastaajien määrä: 1

Officiellt namn på den som svarar	Namn på den person som antecknat svaret	Kontaktuppgifter till den person som är ansvarig för svaret	Datum som begäran om utlåtande behandlades i organet	Organets namn
Vörå kommun	Kommundirektör Mikko Ollikainen	mikko.ollikainen@vora.fi	8.11.2016	Fullmäktige

2. Är den svarande

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Kan man genom förslaget minska hälso- och välfärdsskillnaderna bland befolkningen och göra tillgången till tjänster mer jämlik? Om inte, hur borde förslaget förbättras med tanke på dessa aspekter?

Vastaajien määrä: 1

- Nej, p.g.a. följande orsaker:

1.1. Utbudet av och kvaliteten på servicen är i stor utsträckning beroende av resurseringen, både i finansiella och personalmässiga termer. Finansieringen för Österbotten minskar, enligt utkastet till landskapens finansieringslag (29.6.2016), mest i landet räknat per invånare, trots att den äldre befolkningen i landskapet växer exakt lika som i landet i medeltal fram till år 2040, enligt statistikcentralen. Samtidigt är andelen 0-15-åringar i Österbotten, enligt statistikcentralen, uppemot fyra procentenheter högre i Österbotten under hela tiden fram till 2040. Som enda landskap skall Österbotten ändå minska sin finansiering fram till åtminstone år 2029 trots att andelen barn och unga är högre här! Detta är inte lika behandling av landets invånare.

Finansieringen, ifall staten står för den, bör nästan uteslutande basera sig på storleken på olika åldersgrupper, t.ex. antal 0-6-åringar, antalet 7-17-åringar, antalet 18-25-åringar, antalet 26-64-åringar, antalet 65-74-åringar och antalet personer över 75 år. Detta skapar riktiga incitament att idka förebyggande resurseffektiv

verksamhet samtidigt som möjligheten att optimera genom olika diagnoser försvinner. Motsvarande slutsats har man också kommit fram till i Danmark som genomfört en omfattande kommun- och regionreform för knappt tio år sedan.

I den föreslagna modellen får behovsindex en alldeles för framträdande roll och den överkompenserar vissa diagnosprofiler. Förslaget innebär att ojämlikheten inom Österbotten växer på grund av att resurserna inte räcker till ett heltäckande serviceutbud inom hela landskapet. Ojämlikhet förekommer inte enbart mellan regioner utan också inom regioner och mellan befolkningsgrupper. Små klientgrupper, t.ex. vissa handikapp, personer som behöver krävande psykiatrisk vård och i stora delar av landet svenskspråkiga kunder, kan hamna i kläm. Reformen bör trygga närservice till alla, också mindre klientgrupper.

1.2. Målsättningen att skapa utveckling framkommer inte i tillräcklig grad i lagförslaget. En stark nationell styrning och en betydligt större ekonomisk utjämning föreslås för att jämna ut hälso- och välfärdsskillnader inom landet, vilket de facto inte är samma sak som att "främja och upprätthålla befolkningens välfärd och hälsa samt säkerställa jämlika och kostnadseffektiva social- och hälsovårdstjänster" så som målsättningen beskrivs för lagen. Trots goda föresatser är det sannolikt att denna hälsoutjämning inte uppnås.

Lagförslaget underskattar betydelsen av incentiv för regioner och kommuner att utveckla sitt näringsliv, sysselsättning och därigenom finansieringsbas. En utjämning som frångår incentiven för regioner att stärka sin framgång ligger inte i ett nationellt intresse, eftersom lägre incentiv leder till mindre skatteintäkter lokalt och nationellt, vilket i slutändan resulterar i mindre medel för staten att finansiera välfärdstjänster. Det är angeläget att statsrådet betydligt noggrannare definierar vad målsättningen för reformen är, nu blir det en alltför stor betoning på utjämning av hälso- och välfärdsskillnader inom landet, då målsättningen istället bör vara tillväxt och bättre välfärd för alla.

Hälsa och välfärd är inte enbart beroende av strukturer och finansiering utan också av livsstil, företagsklimat och sysselsättning.

1.3. I vissa tvåspråkiga landskap kommer den språkliga minoriteten att bli väldigt liten och inflytandet väldigt begränsat. I Österbotten kommer serviceformerna att beskäras väsentligt på grund av koncentration av jour och specialistsjukvård, vilket inte är förenligt med 122 § i grundlagen som stadgar att den finsk- och svenskspråkiga befolkningen skall ha lika möjligheter att erhålla tjänster på det egna språket. 11 § i lagförslaget innebär att invånarna i Österbotten inte kommer att kunna påverka väsentliga delar av sin social- och hälsovård på grund av detta.

Tillgången på jämlika tjänster på språklig grund riskerar också att försämrats inom andra servicehelheter när existerande servicestrukturer monteras ned. Detta gäller speciellt personer med särskilda behov, dvs. personer med funktionsnedsättning och andra grupper i utsatt ställning, såsom barn, personer med minnessjukdom, psykisk ohälsa eller missbruksproblematik. I lagens 11 § bör därför finnas en skrivning om att det måste finnas strukturer/servicehelheter som garanterar att den finsk- och svenskspråkiga befolkningen får service på egna språket.

"Tämän takia on hallintoa järjestettävässä muodostettava rakenteita, joissa turvataan suomen- ja ruotsinkielisten väestön tosiasialliset mahdollisuudet saada palveluja omalla kielellään samanlaisten perusteiden mukaan", så som professor Olli Mäenpää motiverar i sitt utlåtande av 1.7.2016.

Vörå kommun framhåller att förslaget om koncentrerings av jourförordningen inte får behandlas fristående från landskapsreformen, eftersom konsekvenserna av koncentreringsen är betydande för de kommande landskapen och reformen liksom jourverksamheten bör ses som en helhet. Förutom utlåtanden kring jourförordningen, vård- och landskapsreformen kommer kommunerna ännu att ge utlåtande kring valfriheten (utlåtande i slutet av 2016) samt lagstiftning som berör landskapens övriga uppgifter. Det är omöjligt att ge ett välgrundat utlåtande eftersom man inte känner till helheten.

1.4. Den föreliggande modellen beaktar inte i tillräcklig grad behovet av en helhetsintegrering mellan kommunernas verksamhet och social- och hälsovårdstjänsterna. Förslaget innebär för en majoritet av befolkningen att befintliga integrerade modeller (specialdagvård, elevvård, socialt arbete, primärvård samt fritid, kultur och samhällsplanering) monteras ned. För att behålla en god totalintegrering av kommunens verksamhet är det viktigt att elevvård, socialt arbete, familjeservice och äldreomsorg bibehålls i kommunernas regi.

1.5. Merkostnader föranledda av långa avstånd, skärgård och språk måste beaktas i utformingen av finansieringssystemet för att trygga servicen på enahanda grunder åt invånarna.

1.6 Bolagiseringstvävet kombinerat med valfriheten kan leda till ojämlikhet mellan invånarna.

Den stora risken med den föreslagna modellen är att det sker en stark centralisering nationellt (koncentration av jour och specialsjukvård) och regionalt (till regioncentra), vilket i sin tur är ägnat att motverka jämlikheten geografiskt.

Vörå kommun föreslår att reformen, ifall den verkställs, genomförs stegvis och genom försök. En illa genomförd valfrihet kan öka ojämlikheten och leda till oönskade resultat nationellt och geografiskt med ökade kostnader som följd. Vörå kommun påpekar också att lagberedning och verkställighet i detta nu pågår samtidigt vilket inte är förenligt med god förvaltning.

4. 2. Ger förslaget tillräckliga förutsättningar för att uppnå målet om att bromsa upp kostnadsökningen med 3 miljarder euro? Om inte, hur kunde förutsättningarna för att uppnå målet förbättras?

Vastaajien määrä: 1

- Nej. Förslaget ger enbart institutionella ramar för organiseringen av social- och hälsovården på landskapsbasis. De inbesparingsmekanismer, som t.ex. framgår av NHG:s PM 2.5.2016 finns det inga garantier för i lagförslaget.

Finansieringsmodellen är alltför centralt styrd. Landskapen har inga finansierings-möjligheter utöver den givna statliga finansieringen. Landskapen kommer inte heller att ha kontroll över ekonomin som helhet, i och med att investeringspolitiken är synnerligen centralt styrd.

Förslaget bygger på att staten har fullständig information om landskapens olika behov. Det kommer att finnas en stor asymmetri i information mellan stat och landskap. Landskapen har olika befolkningsutveckling och dynamik: Österbotten är redan i ett skede med många äldre över 75 år, men även många 0-15-åringar. Landskapen kommer att se väldigt olika ut fram till 2030/2040, i synnerhet vad gäller andelen 0-15-åringar. Det är oklart hur effektivt den starka centralstyrningen kommer att klara av att beakta den här typen av olikheter i befolkningsutvecklingen.

Invånarnas subjektiva rätt till god vård i olika livssituationer leder automatiskt till högre utgifter. Lagförslaget beaktar inte denna invånarnas rätt. Den trendmässiga ökningen av utgifter beror nästan uteslutande på en

tillväxt av olika kundgrupper (t.ex. äldre, handikappade, olika specialgrupper) som har rätt till en kvalitativ vård och omsorg.

Incentamenten i finansieringsmodellen är i obalans. En för stor del av finansieringen skall basera sig på så kallade behov där olika diagnoser vägs in på olika sätt. Vörå kommun föreslår att finansieringens tyngdpunkt nästan uteslutande baserar sig på åldersstruktur - ifall staten skall stå för finansieringen - eftersom åldersstrukturen är ett objektiva mätinstrument som är lika för alla. En sådan modell ger goda incitament att bedriva en kostnadseffektiv, förebyggande verksamhet. Modellen behöver dessutom klara incitament för regioner att utveckla sitt näringsliv och stärka sysselsättningen, vilket skapar mera tillväxt i sig, både regionalt och nationellt.

Med beaktande av det faktum att lagstiftaren utgår ifrån att landskap ska bildas, nya serviceinrättningar uppstå, landskapens nationella servicecenter grundas och olika samarbetsavtal mellan landskapen som genom lag åläggs samarbeta, har vi svårt att se att kostnadsinbesparingar ska uppstå. Lagförslaget omöjliggör en flexibel serviceproduktion och kommer att höja kostnaderna.

Vörå kommun föreslår att reformen, ifall den verkställs, genomförs stegvis och genom försök. En illa genomförd reform kan leda till ökad ojämlikhet och oönskade resultat. I lagförslaget har man inte heller beaktat sammanslagningen av verksamheterna kommer att förutsätta en löneharmonisering med betydande kostnadsökningar som följd.

5. 3. Förverkligas demokratin på ett tillräckligt sätt i förslaget? Om inte, hur kunde demokratin stärkas i förslaget?

Vastaajien määrä: 1

- Det mest problematiska är att invånarna inte genom sina valda representanter kan påverka hur mycket finansiering landskapen har. Av den orsaken är en egen beskattningsrätt nödvändig.

I lagförslaget framgår olika sätt för kommuninvånarna att påverka och göra sin röst hörd i de nya landskapen. De kommande landskapen måste bryta ner påverkningsmöjligheterna mycket lokalt nära klienterna. Tröskeln för kommuninvånarna kommer annars att bli mycket hög att kontakta landskapen. Vi ser att det finns en uppenbar risk att invånarna riktar sitt missnöje till kommunerna även om kommunerna inte är, så till vida att lagförslaget går genom, delaktiga i ordnandet eller produktionen av servicen i framtiden.

Ytterligare innebär bolagiseringen och inrättandet av s.k. serviceinrättningar att invånarnas insyn i verksamheten minskar och beslutsfattandet fördunklas.

Lagförslaget underskattar betydelsen av incentiv för regioner och kommuner att utveckla sitt näringsliv, sysselsättning och därigenom finansieringsbas. En utjämning som fråntar incentiven för regioner att stärka sin framgång ligger inte i ett nationellt intresse, eftersom lägre incentiv leder till mindre skatteintäkter lokalt och nationellt, vilket i slutändan resulterar i mindre medel för staten att styra till välfärdstjänster. Förslaget uppvisar inte en tillräcklig balans mellan jämlikhet å den ena sidan och incentiv å den andra.

Det demokratiska inflytandet för den språkliga minoritetsbefolkningen måste tryggas i lag på ett sätt som är reellt. Professor Olli Mäenpää konstaterar i sitt utlåtande 1.7.2016 bl.a. att "Skyldigheten som i grundlagens 17 § 2 mom. åläggs det allmänna att tillgodose den finskspråkiga och svenskspråkiga befolkningens samhälleliga behov enligt lika grunder kan även den förutsätta arrangemang som stödjer och stärker den svenskspråkiga

befolkningens möjligheter till demokratisk påverkan när det är fråga om tillgodoseende av centrala sociala och kulturella rättigheter. Grundlagsutskottet har med tanke på de språkliga rättigheterna som tryggas i 17 § i grundlagen ansett det adekvat bland annat med förslaget om en nämnd för minoritetens språk som ska finnas i alla social- och hälsovårdsområden som omfattar kommuner med olika språk eller tvåspråkiga kommuner samt i samkommuner med produktionsansvar (GrUU 67/2014 rs, s. 14).”

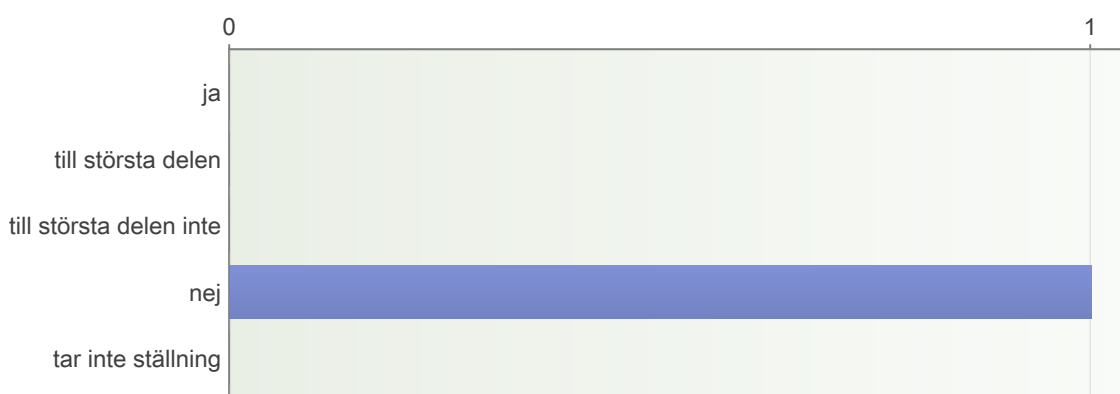
För att den språkliga minoriteten i landskapen ska få reella möjligheter att påverka, bör det i styrelsen i de tvåspråkiga landskapen finnas åtminstone en person som representerar det nationalspråk som är i minoritet i landskapet. Denna person bör vara ordförande eller medlem i social- och hälsovårdsnämnden och/eller minoritetsnämnden. Det här måste regleras i lagen. Ett påverkansorgan för minoritetsspråk måste ha en reell möjlighet att påverka nivån för språktjänsterna.

Lagförslaget och dess motiveringar måste kompletteras med hänvisningar till Europarådets referensramverk för regional demokrati (Council of Europe ReferenceFramework for Regional Democracy MCL-16(2009)11), särskilt med hänvisning till följande kompetensområden och skyldigheter:

- Landskapens skyldigheter i förhållande till bland annat språk ska vara tydligt angivna. Vi anser att skyldigheterna i förslaget inte är tillräckliga: de måste vara tydligt formulerade så att kompetensen motsvarar befolkningsgruppernas språkliga rättigheter enligt grundlagen. Vi anser att språket måste beaktas i landskapens allmänna syften, uppgifter, servicestrategier och servicelöften, samt så att minoriteten är garanterad i representation i kollektiva organ.
- Relationen mellan landskapen och kommunerna ska vara möjligast konfliktfri, men även så att kommunernas självstyrelse respekteras. Landskapen ska åläggas att samarbeta med kommunerna för att arbeta in invånarnas intresse och tillgodose deras behov.
- Landskapen måste ha tillräckliga resurser för sina uppgifter. Vi anser att landskapen ska ha beskattningsrätt och rätt till låntagning på kreditmarknaderna för nödvändiga investeringar.

6. 4. Är landskapslagen en ändamålsenlig allmän lag för organiseringen av förvaltningen och ekonomin i de nya landskapen?

Vastaajien määrä: 1

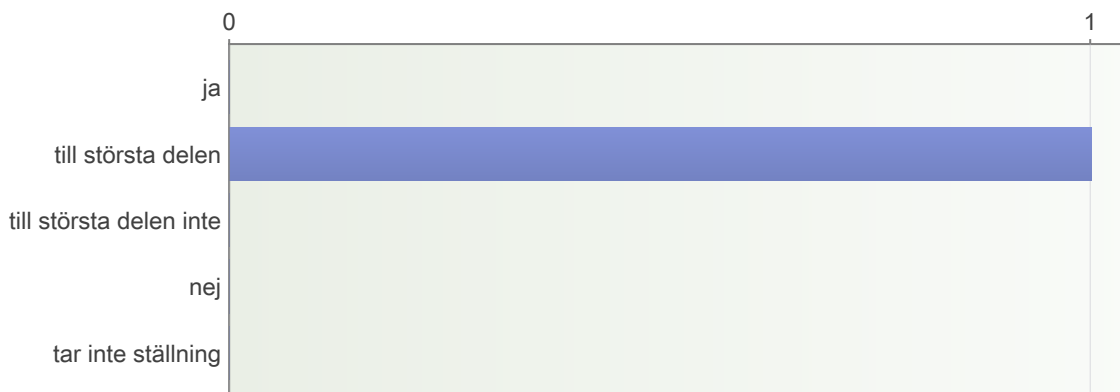
Avoimet vastaukset: nej

- Lagen är omöjlig att förverkliga i praktiken då man i § 103 fastställer att balansen i kassaflödet ska visa ett överskott senast i balansperiodens andra år. Dessutom framkommer i § 110 att om landskapskoncernens årsbidrag är negativt två räkenskapsperioder i rad, eller kassaflödet för verksamheten eller investeringarna negativt två räkenskapsperioder i rad så inleds ett utvärderingsförfarande. Om landskapets bokslut färdigställs i maj och det visar sig vara negativt så har man de facto endast ½ år på sig att svänga ekonomin, utan att kunna

påverka finansieringen, vilket i praktiken torde vara omöjligt. Utöver ovanstående är stadgandet i § 110 tredje punkten om att låneskötselbidraget skall vara större än ett (1) dåligt. Så som låneskötselbidraget räknas ut av Statistikcentralen så styrs koncernerna att låna kortfristigt eller att ta lån med lång maturitet och små årliga amorteringar, detta behöver inte vara ekonomiskt fördelaktigt på lång sikt. Om koncernernas skuldsättning skall mätas på något sätt är troligen ett lånebelopp per invånare (t.ex. bundet till landets medeltal) eller den relativa skuldsättningen ett bättre alternativ. I kommunallagen används i dag den relativa skuldsättningen. Bristerna ligger inom finansieringsmodellen som inte ger landskapen tillräckligt självstyre eller möjligheter att besluta om sin egen finansieringsbas, samt i bristande tillgång till kreditmarknader och förmåga att göra nödvändiga investeringar.

7. 5. I 2 kap. i landskapslagen anges landskapets uppgifter. Är den helhet av uppgifter som föreslås höra till landskapet ändamålsenlig med tanke på målen med reformen?

Vastaaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: till största delen

- Kommunerna måste i kraft av den lokala självstyrelsen få ha kvar möjligheten att bolagisera social- och hälsovård och på lika villkor konkurrera med landskapets egenproduktion och privata utförare. Det är oskäligt att i lag begränsa kommunernas egen prövning och allmänna kompetens i den här frågan. För att behålla en god totalintegrering av kommunens verksamhet föreslår Vörå kommun att regeringen ännu överväger att låta kommunerna i egen regi stå för elevvård, socialt arbete, familjeservice och äldreomsorg. Också landskapen bör mera fritt kunna besluta om sin egen organisering så att alla landskap kan bygga en modell som lämpar sig bäst för dem.

8. 6. I 5 kap. i landskapslagen föreskrivs det om invånarnas rätt till inflytande. Har rätten till inflytande tryggats på ett tillräckligt sätt i förslaget?

Vastaajien määrä: 1

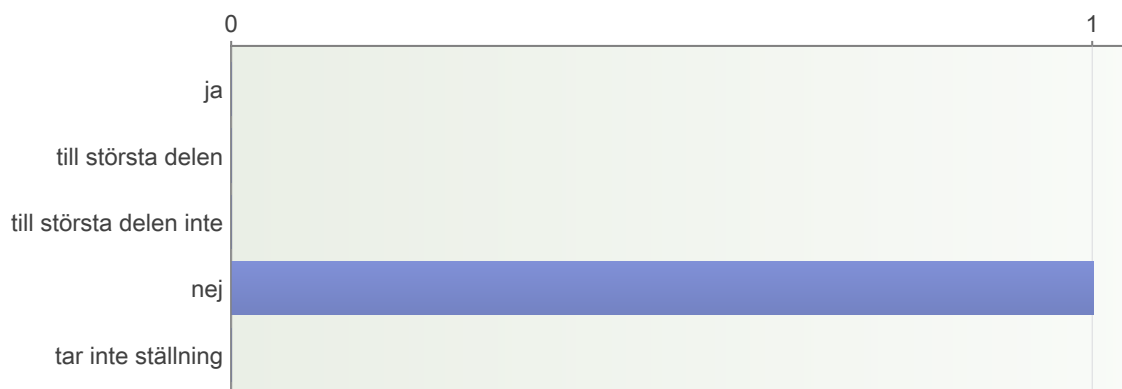

Avoimet vastaukset: till största delen inte

- Det är viktigt att organet för minoritetsspråk får en tillräckligt stark ställning och attordföranden för detta organ i egenskap av sin position också är medlem av styrelsen och social- och hälsovårdsnämnden. Invånarnas möjligheter till inflytande begränsas av bolagiseringstvävet och skapande av s.k. serviceinrättningar.

9. 7. I 9 kap. i landskapslagen föreskrivs det om landskapets serviceinrättning. Är det som föreskrivs där ändamålsenligt med tanke på organiseringen av produktionen?

Vastaajien määrä: 1

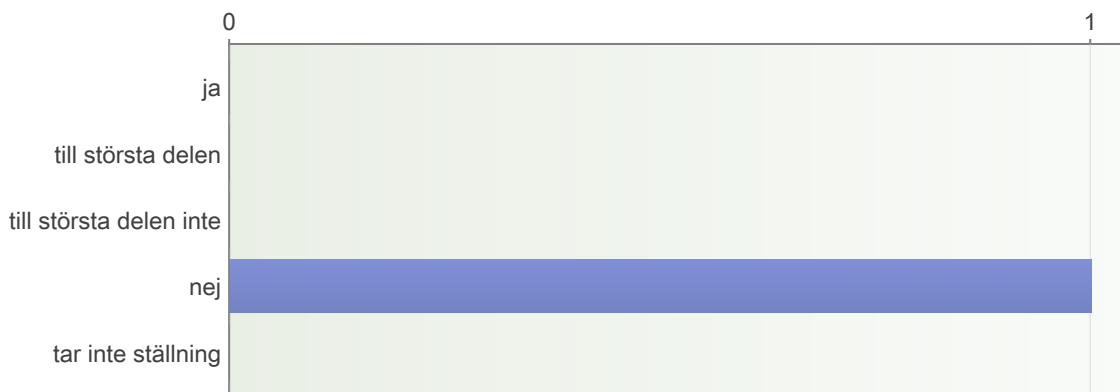

Avoimet vastaukset: nej

- Inrättande av serviceinrättningar som kommer att handha största delen av budgetmedlen fördunklar den samhälleliga insynen i budgetanvändningen och försvagar det demokratiska beslutsfattandet.

10. 8. Styrningen av landskapets ekonomi baserar sig i synnerhet på landskapslagen och lagen om landskapens finansiering. Styr finansieringsmodellen för landskapen och ekonomistyrningsmekanismen enligt landskapslagen landskapens ekonomiska förvaltning på ett ändamålsenligt sätt?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: nej

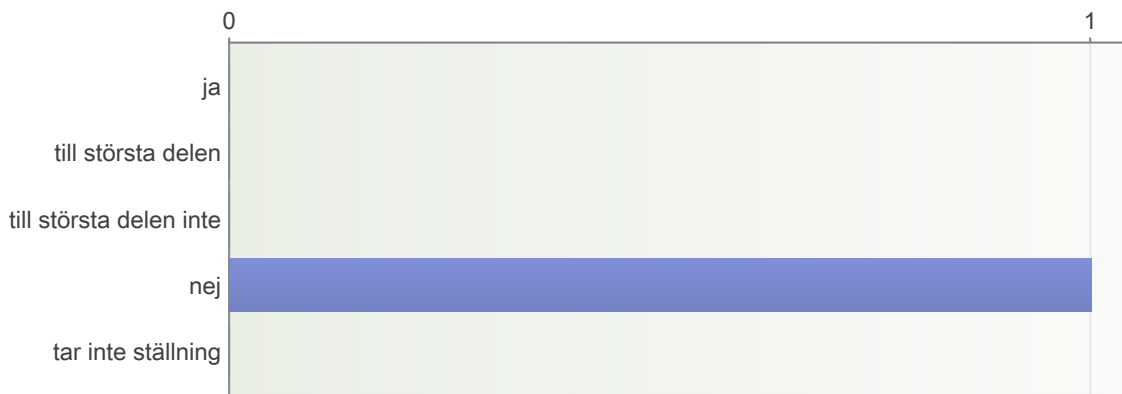
- Staten har för stark roll i styrningen. Landskapen måste kunna besluta om sin egen finansieringsbas för att bibehålla starka incitament att utveckla landskapet. Finansieringsmodellen måste beakta tvåspråkighet och skärgård som grunder för statsandelar. Vi anser att man i beredningen förväxlar befolkningsgruppernas servicebehov med strukturella merkostnader för tvåspråkighet. Att svenskspråkiga anses friskare till viss del och har mindre servicebehov kan inte förväxlas med strukturella merkostnader för tvåspråkigheten: rekrytering, översättning, utbildning av personal, med mera. Behovskoefficienterna beaktar inte t.ex. i tillräckligt hög grad förebyggande verksamhet. De beaktar inte heller handikapp och utvecklingsstörning som både påverkar kostnaderna i hög grad. Modellen bör ändras så att den nästan uteslutande baserar sig på befolkningsstruktur, som är ett objektiva mått som är lika för alla. Att Österbotten har en välmående befolkning, vilket tolkas som lägre servicebehov hos ministeriet, kan lika väl vara ett utslag för att landskapet satsat resurser inom social- och hälsovården under mycket lång tid.

11. 9. Övriga fritt formulerade kommentarer om landskapslagen.

Ei vastauksia.

12. 10. I 4 § i förslaget till lag om ordnande av social- och hälsovård föreskrivs det om tillgången till tjänster och tjänsternas tillgänglighet. Enligt bestämmelsen ska tjänsterna tillhandahållas med hänsyn till befolkningens behov och nära klienterna, men om de förutsättningar som anges i paragrafen uppfylls, kan tjänsterna samlas till större helheter. Är bestämmelsen ändamålsenlig med tanke på tillgången till tjänster?

Vastaajien määrä: 1

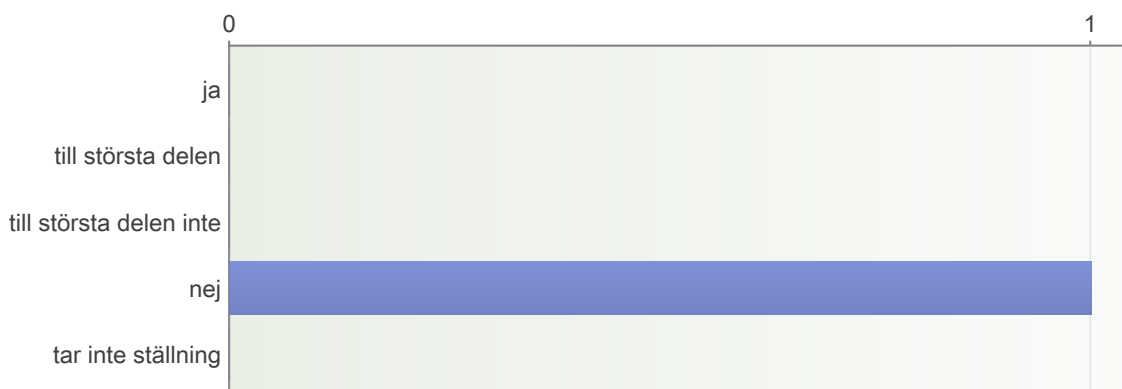

Avoimet vastaukset: nej

- Som allmän regel är formuleringen för vid och öppnar upp för godtycke av den som är i starkare ställning. Vanligtvis skall t.ex. tillgången till service på svenska fungera som en närservice även om antalet klienter är färre. I 11 § bör Österbotten tilläggas som landskap som har omfattande jourtjänster dygnet runt för att på ett jämlikt sätt för hela befolkningen trygga tillgången till tjänster som omfattas av dessa enheter och för att garantera grundlagsenliga rättigheter för både svensk- och finskspråkig. För Vörå kommuns del är en förflyttning av fulljournen från Vasa till Seinäjoki en fördubbling av avståndet för en stor del av befolkningen och en avsevärd försämring av tillgängligheten.

13. 11. Landskapen bildar 5 samarbetsområden, där 3–4 landskap ingår. De landskap som hör till samarbetsområdet upprättar ett samarbetsavtal i enlighet med 16 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Där avtalar landskapen om ömsesidigt samarbete i fråga om ordnandet och genomförandet av tjänsterna. Avtalet är juridiskt bindande för landskapen. Är det motiverat att avtalet ska vara bindande?

Vastaajien määrä: 1

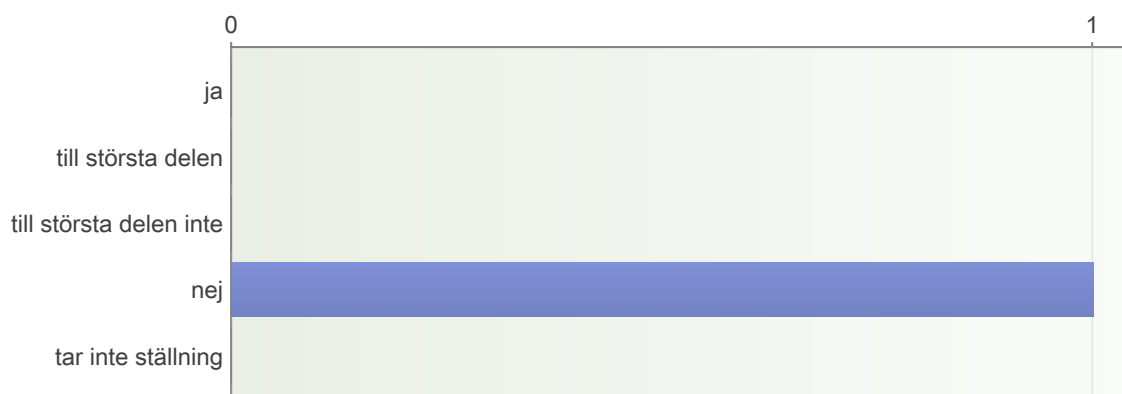
Avoimet vastaukset: nej

- Tryggandet av de språkliga grundrättigheterna måste ske på lagnivå och inte genom avtal mellan landskapen. Landskapet bör ha friheten att t.ex. på språkliga grunder göra särlösningar som garanterar kvalitativ service på båda nationalspråken. Landskapet Österbotten skall i första hand genom sina strategier samarbeta med Åbo specialupptagningsområde. 16 § får inte begränsa detta samarbete. Också jourfördelningen i landet bör utgå

från det samarbete Vasa sjukvårdsdistrikt har med Åbo specialupptagningsområde. Ordnandet av och ansvaret för den prehospitla akutvården och räddningsväsendet ska följa landskapsindelningen, för att landskapen i framtiden ska kunna fatta demokratiska beslut om vårdhelheten. Landskapet utgör en tillräcklig grund för ändamålsenliga och kostnadseffektiva tjänster. En koncentration av ansvaret för planeringen av räddningsväsendet och den prehospitla akutsjukvården till specialupptagningsområdena försvagar möjligheten för landskapet att ordna, arrangera och finansiera social- och hälsovårdstjänster som en regionalt sett funktionell helhet för sin befolkning.

14. 12. I det samarbetsavtal som upprättas enligt 16 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård ska det avtalas om åtgärder för att säkerställa integration av tjänsterna. Enligt den föreslagna 23 § är en tjänsteproducent skyldig att säkerställa att tjänstekedjorna integreras och samarbeta med andra aktörer på det sätt som integrationen förutsätter. Är bestämmelserna tillräckliga för att en klientorienterad integration ska förverkligas?

Vastaajien määrä: 1

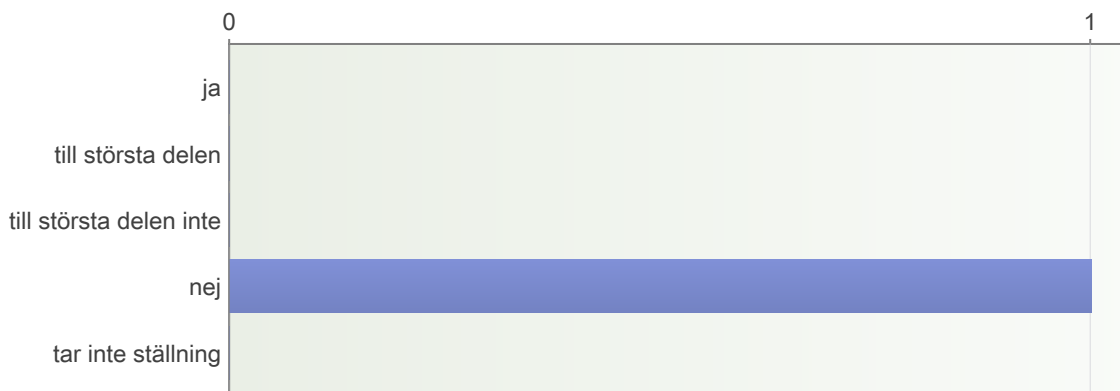

Avoimet vastaukset: nej

- I den föreliggande modellen beaktas inte i tillräcklig grad behovet av en helhetsintegrering mellan kommunernas verksamhet och social- och hälsovårdstjänsterna. Förslaget innebär för en majoritet av befolkningen att befintliga integrerade modeller (specialdagvård, elevvård, socialt arbete, primärvård samt fritid, kultur och samhällsplanering) förloras. Förslaget bör ändras så att kommunerna i kraft av sin lokala självstyrelse och med sin allmänna kompetens har rätt att grunda bolag, som på lika grunder kan erbjuda basservicen. Regeringen bör också överväga att kommunerna i egen regi kan organisera vård och omsorg som är närmast invånaren, så som elevvård, äldreomsorg, familjeservice och socialt arbete. Med detta kunde en god totalintegrering med kommunens övriga verksamhet kunna bibehållas. I den av regeringen föreslagna modellen saknas också tillräckliga finansiella incitament som tryggar samarbete mellan olika serviceproducenter. Landskapet Österbotten bör i första hand samarbeta med Åbo specialupptagningsområde och Mellersta Österbotten för att kunna garantera fungerande service på svenska.

15. 13. Enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård stärks den statliga styrningen inom social- och hälso-tjänsterna (19 §, 4 kap., 6 kap.). Är detta motiverat med tanke på målen med reformen?

Vastaajien määrä: 1

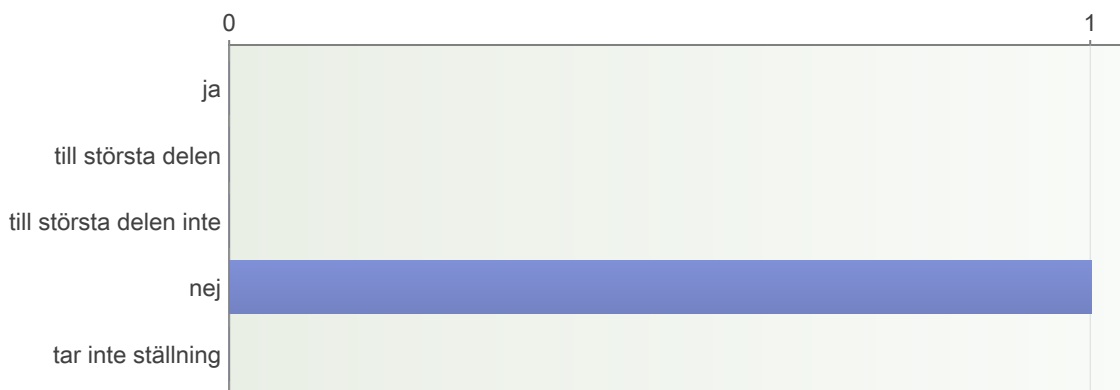

Avoimet vastaukset: nej

- Se svar i frågorna 1-3. Målsättningen för reformen bör vara både tillväxt och bättre välfärd för alla, vilket också måste återspegla sig i själva lagen. Ett större självbestämmande och möjlighet att hantera skattemedel själv skapar i grunden mera incitament till utveckling av näringslivet och skapande av arbetsplatser, vilket landet som helhet vinner på. Staten finansiering bör i första hand basera sig på åldersstruktur. I en reform som genomförs stegvis vore det logiskt att staten i första hand skulle ta sig en starkare styrning över den mest avancerade vården.

16. 14. Enligt 22 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård ska landskapet i sin egen verksamhet skilja åt ordnandet av social- och hälsovård och produktionen av tjänster. Är det med tanke på målen med reformen ändamålsenligt att skilja åt ordnandet och produktionen av tjänsterna?

Vastaajien määrä: 1

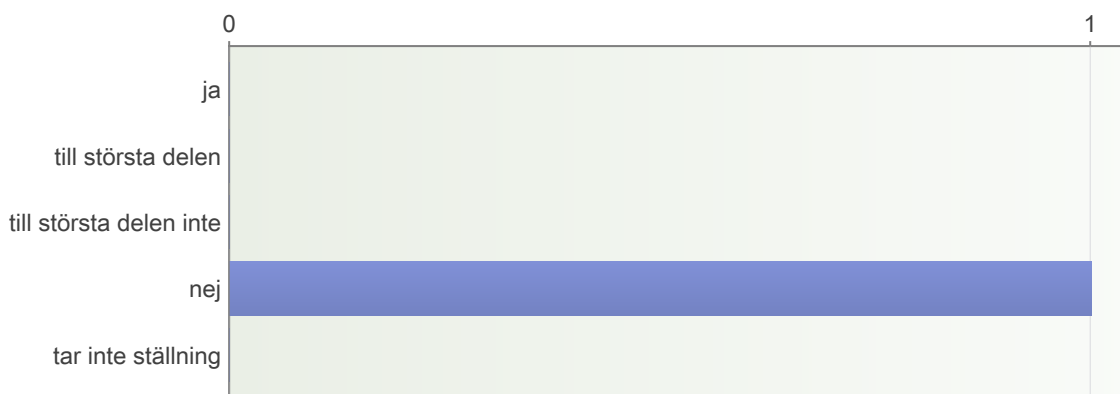

Avoimet vastaukset: nej

- Landskapen bör ikraft av sin självstyrelse själva kunna avgöra den interna organiseringen. Landskapen kommer att variera i förhållande till struktur, behov och marknadsaktörer och därför finns inte samma behov överallt. Det blir dessutom en konstgjord gräns mellan landskapets bolag och serviceinrättning, som bryter vårdkedjorna, ökar byråkratin och försämrar transparensen. Landskapen bör ha en bolagiseringsfrihet och den privat organiserade servicen skall fungera parallellt med den offentligt organiserade. Dessa förutsättningar skall förbättras på annat sätt än genom bolagiseringstvång. För att behålla en god totalintegrering av kommunens verksamhet föreslår Vörå kommun att regeringen ännu överväger att kommunerna i egen regi kan svara för elevvård, socialt arbete, familjeservice och äldreomsorg antingen som producenter eller helt i egen regi.

17. 15. Enligt 22 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård har landskapet bolagiserings skyldighet, när landskapet sköter social- och hälsovårdsuppgifter i ett konkurrensläge på marknaden eller om tjänsterna omfattas av den omfattande valfrihet som avses i bestämmelserna om valfrihet. Är lösningen ändamålsenlig?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: nej

- Landskapen bör ikraft av sin självstyrelse själva kunna avgöra den interna organiseringen. Landskapen kommer att variera i förhållande till struktur, behov och marknadsaktörer och därför finns inte samma behov överallt. Det blir dessutom en konstgjord gräns mellan landskapets bolag och serviceinrättning, som bryter vårdkedjorna, ökar byråkratin och försämrar transparensen. Staten bör sporra utvecklingen av privata företag inom social- och hälsovården på annat sätt. Bolagiseringstvånget är i lagförslaget för långt drivet. Enligt Europarådets referensramverk för regional demokrati från 2009 borde man i lagstiftningen utforma en regions rätt att organisera sig själv internt på ett så brett sätt som möjligt, med hänvisning till de s.k. Helsingforsprinciperna, B8, samt att regionerna själva fritt kunna besluta om den interna strukturen på sina administrativa system och organ, med hänvisning till de sk Helsingforsprinciperna B10.1, B10.2 and B10.3.

18. 16. Övriga fritt formulerade kommentarer om lagen om ordnande av social- och hälsovård.

Vastaajien määrä: 1

- 11 § bör kompletteras med att också Österbotten är ett landskap med omfattande jour. Vasa centralsjukhus är det enda centralsjukhuset beläget i ett sjukvårdsdistrikt med svenska som majoritetsspråk. Verksamheten är fullständigt tvåspråkig och sjukhuset har redan en fungerande omfattande jourverksamhet. Inget annat sjukhus i Finland kan erbjuda tvåspråkig service på samma nivå. För att uppfylla 122 § i grundlagen bör antalet enheter med omfattande jour utökas genom att också Vasa centralsjukhus upptas som en enhet med omfattande jour.

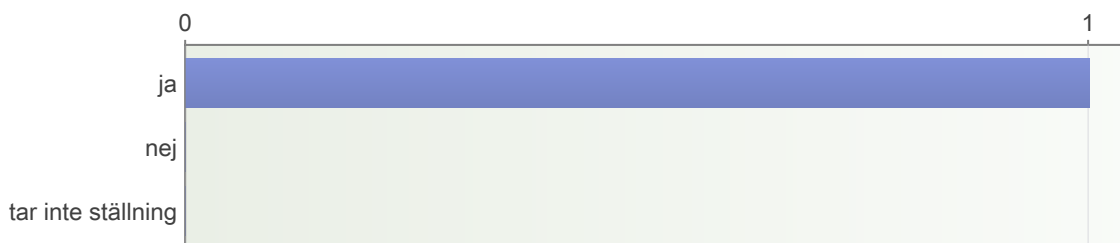
Bolagiseringen av tjänster innebär risk för att ansvaret för att förverkliga de språkliga rättigheterna blir beroende av kundens eget initiativ. Av denna orsak måste man skapa språkliga kvalitetskriterier samt ett övervaknings- och uppföljningssystem.

I landskapets servicelöfte bör landskapet förklara på vilket sätt de språkliga rättigheterna kommer att tillgodoses. Landskapet måste tydligt redogöra för hur det ska säkerställa jämlikheten mellan den svenskspråkiga och den finskspråkiga befolkningen i praktiken.

Språkliga aspekter av valfrihet, upphandlingsförfarande, närservice, digitala tjänster, klienthandlingar, information och kommunikation, behov av särskilda lösningar för att uppnå genuin språklig likvärdighet, språkkunskapskrav för personalen och strategier för en fungerande vårdkedja på svenska är exempel på faktorer som är avgörande för en fungerande social- och hälsovård för den språkliga minoriteten i landskapet.

19. 17. Denna fråga är avsedd endast för kommunerna: Avsikten är att det i införandelagen ska föreskrivas om till vilket landskap kommunerna hör efter att reformen har trätt i kraft. Anser man i er kommun att kommunen bör höra till det landskap som föreslås i 5 § i införandelagen?

Vastaajien määrä: 1

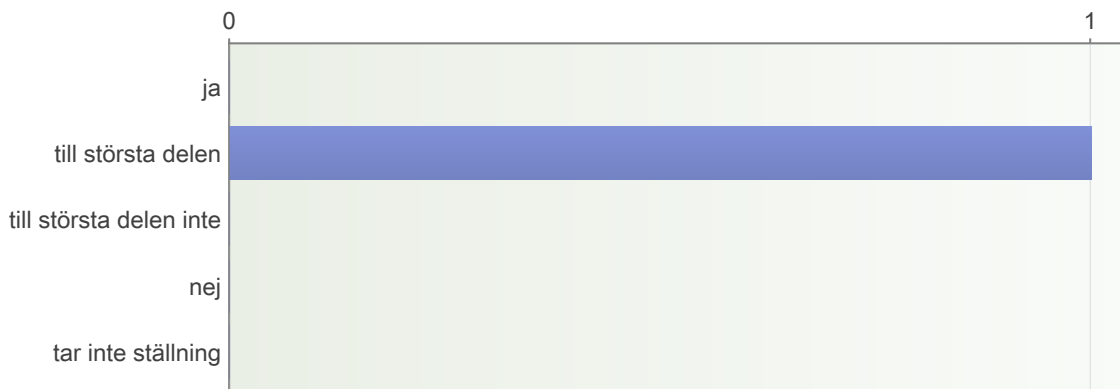
Avoimet vastaukset: ja

20. 18. Denna fråga är avsedd endast för kommunerna: Om ni svarade nej på föregående fråga, vilket landskap borde kommunen då höra till och varför? (Kommunen ska sända fullmäktiges beslutshandling till social- och hälsovårdsministeriet)

Ei vastauksia.

21. 19. I 2 kap. i införandelagen föreskrivs det om en temporär förvaltning samt om uppgifterna och befogenheterna för det temporära beredningsorganet. Är de föreslagna bestämmelserna om den temporära förvaltningen tillräckliga?

Vastaajien määrä: 1

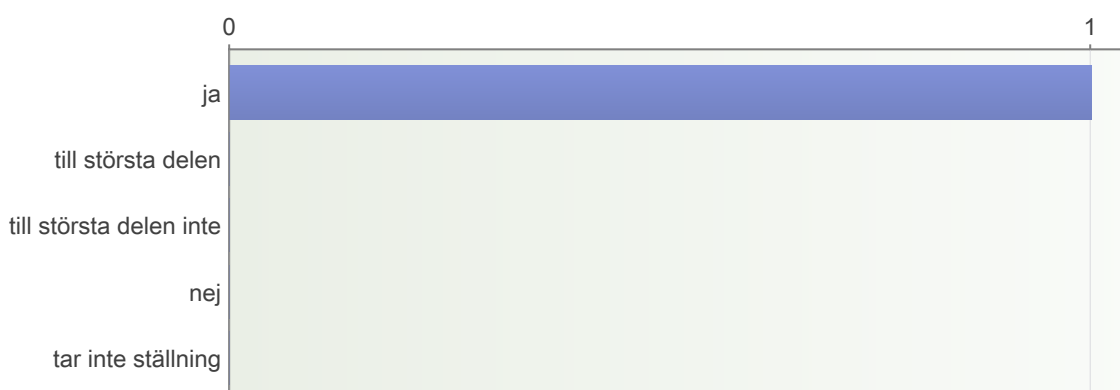

Avoimet vastaukset: till största delen

- Sammansättningen hos den temporära förvaltningen bör vara tillräckligt bred för att säkerställa de överlåtande organisationernas medverkan i uppbyggandet av det framtida landskapet.

22. 20. Enligt 14 § i införandelagen ska personal som arbetar i organisationer som producerar kommunala social- och hälsovårdstjänster övergå i tjänst hos ett landskap i enlighet med principerna för överlåtelse av rörelse. Dessutom ska personal som inom övrig kommunal förvaltning eller kommunala stödtjänster huvudsakligen utför social- och hälsovårdsuppgifter övergå i tjänst hos ett landskap. Är de föreslagna bestämmelserna om överföring av personalen ändamålsenliga med tanke på personalens ställning?

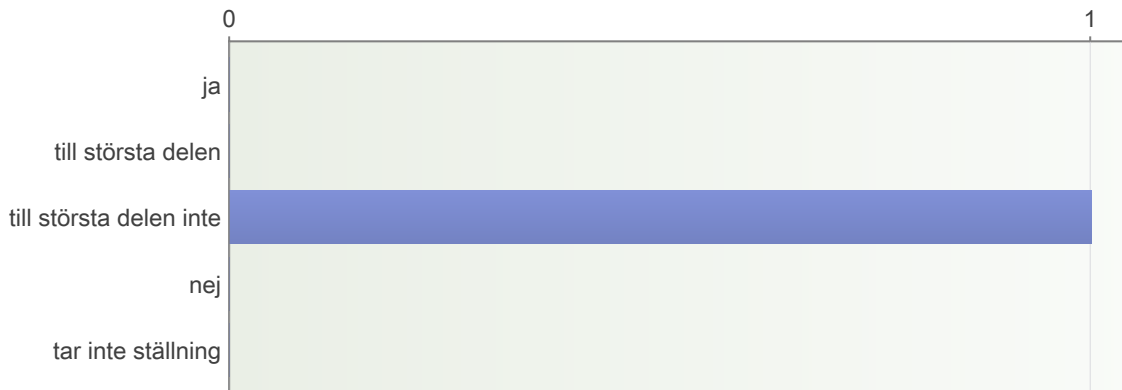
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ja

23. 21. Enligt 4 kap. i införandelagen ska lagstadgade samkommuners hela egendom och kommuners lösa egendom överföras till landskapen. Kommunernas lokaler och fastigheter förblir i kommunernas ägo. Är lösningen i fråga om egendomsarrangemangen godtagbar?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: till största delen inte

- Vid egendomsöverföring måste man försäkra sig om att det inte blir några ekonomiska risker eller följder för kommunerna av ex. tomma fastigheter. Kommunerna skall ersättas för eventuella tomma fastigheter. Den garanterade hyrestiden fr.o.m. år 2019 måste höjas till minst 5 år. Hyresavtalen efter det måste vara säkra och göras så att kommunerna inte måste leva i ovisshet utan kan planera för framtiden. Samtidigt måste man se till att kommunerna kan fortsätta med sina uppgifter i de fastigheter som behövs för den kommunala verksamheten. Möjligheten att kvitta vederlagsfritt överförd egendom mot grundkapitalet i samkommunerna och kommunerna måste utredas noggrant. Det finns samkommuner och kommuner där grundkapitalet inte räcker till utan det blir negativt. Vasa sjukvårdsdistrikt är ett exempel på detta! I Vasa sjukvårdsdistrikt som är det minst skuldsatta distriktet (med undantag av Åland) då det främmande kapitalet sätts i relation till det egna kapitalet innebär överförandet till landskapet att kommunerna skänker bort mera egendom än i de landskap där distriktet är mera skuldsatt. Skillnaderna i skuldsättning mellan distrikten är enorm och ett automatiskt överlåtande av egendomen och skulderna innebär på nationell nivå en enorm olika behandling av invånarnas gemensamma egendom. Om regioner med stor skuldsättning sedan får extra statsstöd uppstår en enorm ojämlig behandling av invånarna i Finland!

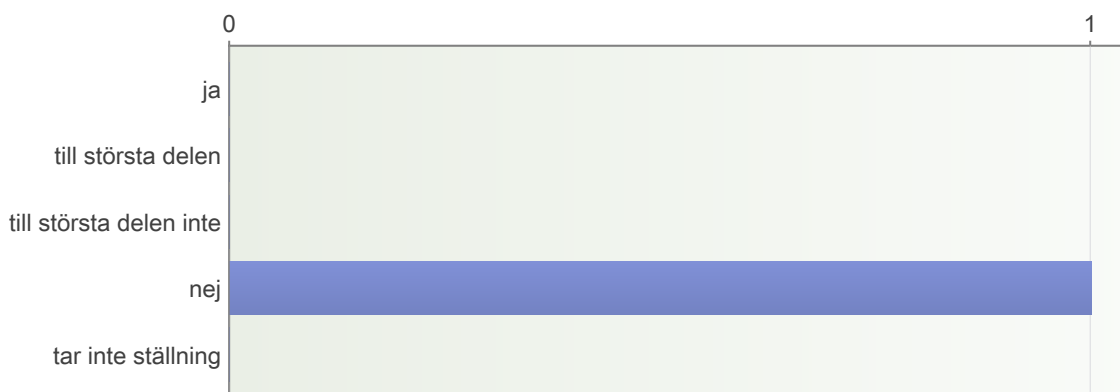
24. 22. Om ni på föregående fråga svarade nej eller till största delen inte, på vilket sätt borde egendomsarrangemangen då genomföras?

Vastaajien määrä: 1

- En egendomsöverföring där landskapen köper egendomen av sjukvårdsdistrikten och distrikten måste betala sina skulder och dela ut eventuella kvarvarande medel åt sina medlemskommuner är nationellt sett det mest rättvisa förfarandet. Balansvärdena för distriktens egendom kan vara en utgångspunkt då affärerna genomförs.

25. 23. I 41 § i införandelagen föreskrivs det om den kommunala inkomstskattesatsen 2019–2021. Anser ni att det med tanke på jämlikheten mellan skattebetalarna är motiverat att kommunernas skattesatser begränsas i tre år?

Vastaajien määrä: 1

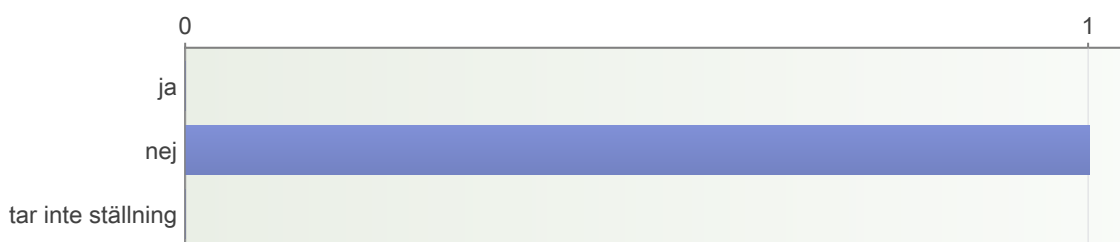

Avoimet vastaukset: nej

- Kommunerna bör oavsett reformen alltid utföra sina primära uppgifter och en begränsning av möjligheterna att bestämma om sin skattesats, i synnerhet när de kommande finansieringsströmmarna är helt oklara, är ett orimligt intrång på kommunernas självstyre. Ett kommunalt skattetak kan även höja på kommunernas lånekostnader om långivarna höjer riskprofilen och riskgraderingen för kommunerna.

26. 24. Enligt 42 § i införandelagen ska landskapet bilda sådana dotterbolag till landskapets serviceinrättning som avses i lagen om ordnande av social- och hälsovård och som producerar tjänster som omfattas av den omfattande valfrihet som det föreskrivs särskilt om genom lag. Bolagiseringen ska vara genomförd senast den 31 december 2020. Är den föreslagna övergångstiden för att organisera landskapets produktion i bolagsform tillräcklig?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: nej

- Regeringen bör avstå från bolagiseringstvånget. Landskapen bör ha en frihet att bolagisera utgående från lokala omständigheter. Reformen, ifall den förverkligas, bör genomföras stegvis och med längre övergångstider än som nu ingår i förslaget. Regeringen bör avstå från att skapa fristående serviceinrättningar.

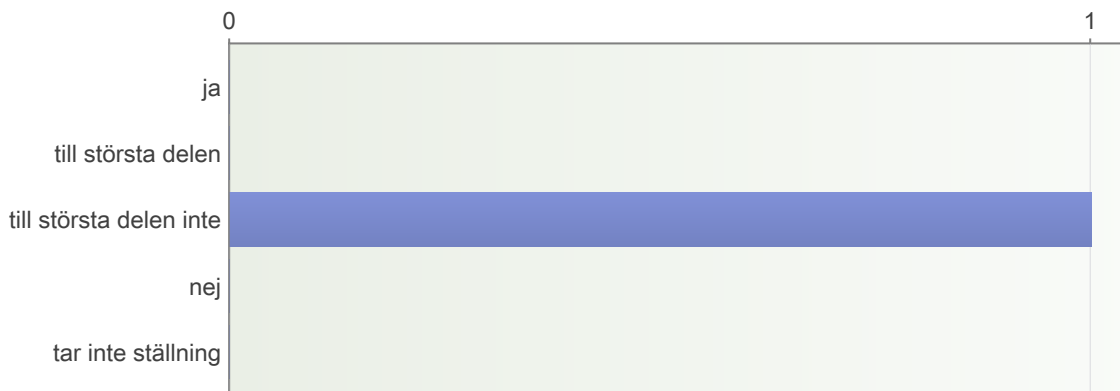
27. 25. Övriga fritt formulerade kommentarer om införandelagen.

Ei vastauksia.

28. 26. Staten finansierar den verksamhet som ska bedrivas av de landskap som inrättas.

Ansvar för finansieringen av social- och hälso-tjänsterna läggs således på staten. Är lösningen ändamålsenlig med tanke på målen med reformen?

Vastaajien määrä: 1

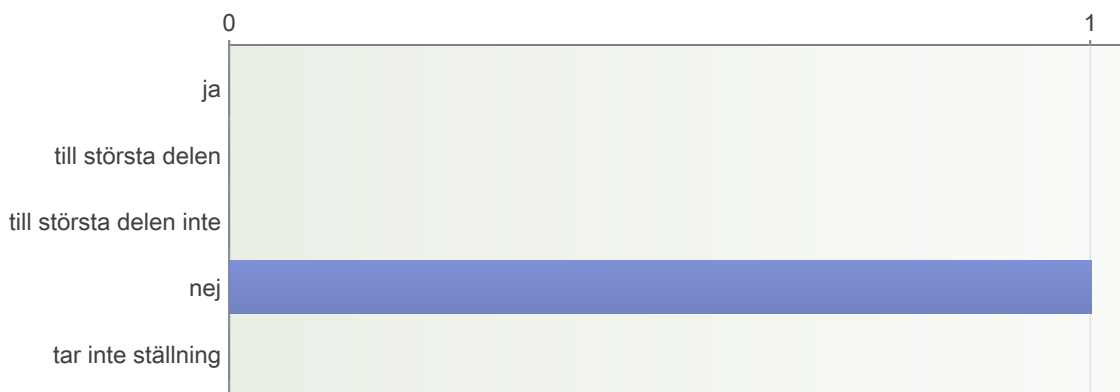

Avoimet vastaukset: till största delen inte

- Lagförslaget underskattar betydelsen av incitament för regioner och kommuner att utveckla sitt näringsliv, sysselsättning och därigenom finansieringsbas. Statens finansiering bör basera sig på befolkningsstrukturen. Ifall reformen genomförs stegvis är det logiskt att staten i första hand tar ett större ansvar för specialhälsovården och landskapen bör i hög grad finansiera den övriga vården själva. En utjämning som fråntar incitamenten för regioner att stärka sin framgång ligger inte i ett nationellt intresse, eftersom lägre incentiv leder till mindre skatteintäkter lokalt och nationellt, vilket i slutändan resulterar i mindre medel för staten att jämna ut skillnader, vilket var målet med reformen. I statens stöd till landskapen bör beaktas tilläggskostnader som föranleds av tvåspråkighet och otillgängliga förhållanden i skärgården.

29. 27. Landskapens inkomster är statlig finansiering (3 §) och inkomster från klient- och användningsavgifter (4 §). Dessutom kan landskapen ta kortfristiga lån (3 §). Vid en årlig justering begränsas en ökning av den statliga finansieringen för att säkerställa de offentliga finansernas bärkraft (6 och 29 §). Har landskapen tillräckliga ekonomiska förutsättningar för att klara av de lagstadgade uppgifterna?

Vastaajien määrä: 1

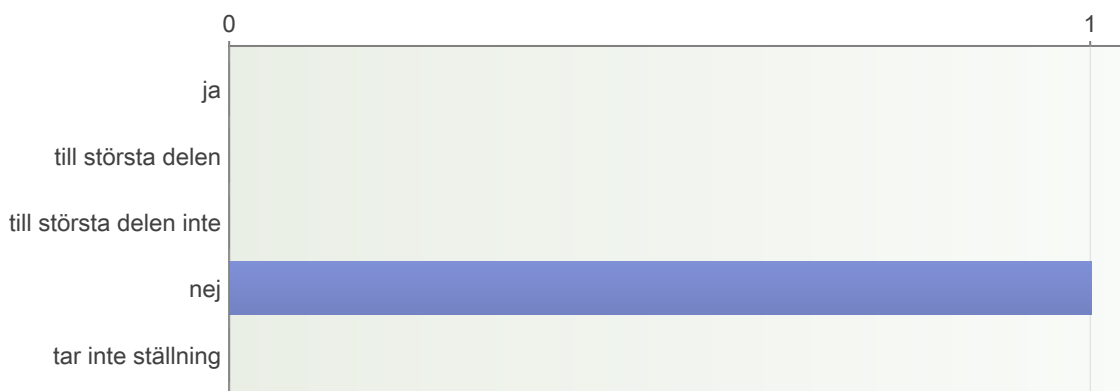

Avoimet vastaukset: nej

- Finansieringsmodellen är inte i enlighet med principerna för självstyrelse. Beskattningsrätt och tillgång till kreditmarknaden för investeringar måste tryggas. Den föreslagna modellen garanterar inte en tillräcklig tillgång till kreditmarknaden. Kommunernas goda kreditvärdighet baserar sig på deras beskattningsrätt.

30. 28. Är de behovsfaktorer som beskriver användningen av tjänster och som används vid bestämningen av den statliga finansieringen (3 kap., inkl. den nya koefficienten för främjande av hälsa och välfärd) och deras viktkoefficienter motiverade?

Vastaajien määrä: 1

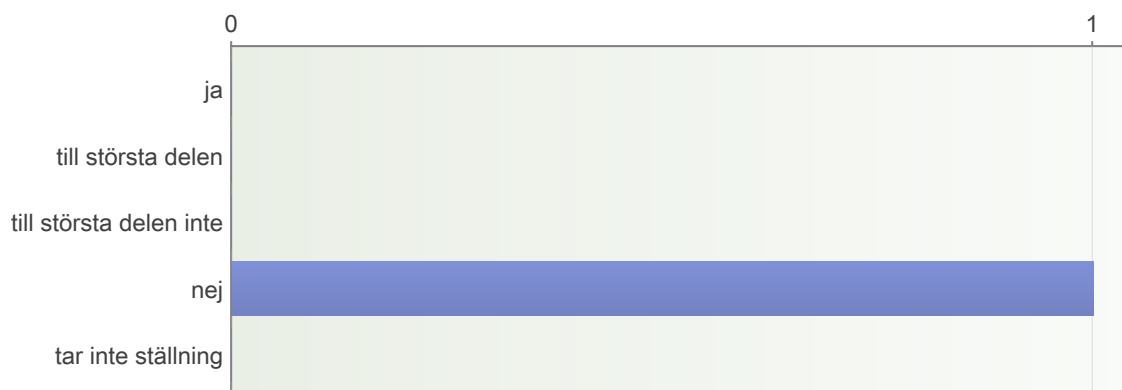
Avoimet vastaukset: nej

- Vörå kommun föreslår - ifall staten skall stå för finansieringen – att finansieringens tyngdpunkt nästan uteslutande baserar sig på åldersstruktur, eftersom åldersstrukturen är ett objektiva mätinstrument som är lika

för alla. En sådan modell ger goda incitament att bedriva en kostnadseffektiv, förebyggande verksamhet och motverkar snedvridande effekter som en diagnosbaserad finansiering innebär. Nu föreslås att hela 48,9% av finansieringen baserar sig på diagnoser/behov mot 38,1% för åldersgrupper. Det finns ingen objektiv orsak varför en så stor del (48,9%) skall bestämmas på annat sätt än för den befolkningsstruktur som de facto bor och lever i de olika landskapen. Statsandelsmodellen, så som föreslås, är orättvis och saknar incitament samtidigt som den inte tryggar en tillräcklig basfinansiering för Österbotten. Modellen beaktar inte i tillräcklig grad en hel rad centrala kostnadsdrivande faktorer. Resurskrävande patientgrupper så som handikappade och utvecklingsstörda beaktas inte alls. Allt detta löses enklast genom att basera finansieringen på åldersgrupper som skall ha likartade behov överallt. Motsvarande slutsats har man också kommit fram till i Danmark som genomfört en omfattande kommun- och regionreform för knappt tio år sedan. Finansieringen bör beakta tvåspråkighet och skärgård. I sina motiveringar till varför man utelämnat tvåspråkigheten anges att svenskspråkiga har mindre vårdbehov. Man förväxlar då behov, som fångas upp i behovsindexet, med strukturella merkostnader för tvåspråkigheten: rekrytering, översättning, utbildning, mm på två språk.

31. 29. Inom finansieringen av social- och hälsovården övergår man gradvis från utgiftsbaserad finansiering till behovsbaserad finansiering. Är den föreslagna övergångsperioden (2019–2023) för landskapens finansiering tillräcklig (27–28 §)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: nej

- Reformen är för omfattande för att kunna genomföras på så kort tid och bör, ifall den förverkligas, genomföras stegvis. Den föreslagna statsandelsstrukturen (se föregående fråga) är i obalans och kan inte godkännas som sådan. Vår kommun föreslår att landskapen i stället stegvis går över till en landskapsbeskattning. Riksdagen bör fatta beslut om detta, så till vida att denna lag godkänns, under pågående riksdagsperiod.

32. 30. Övriga fritt formulerade kommentarer om lagen om landskapens finansiering.

Vastaajien määrä: 1

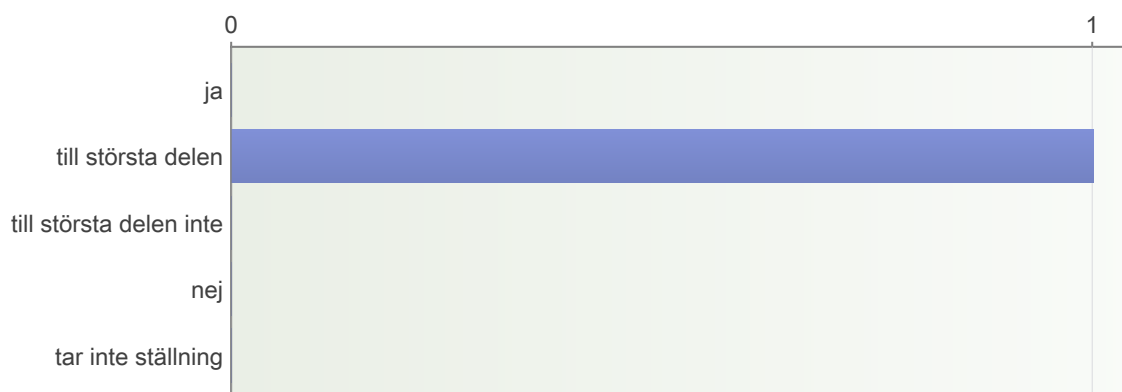
- Staten måste göra en helhetsbedömning av landskapens och kommunernas finansiering. Genom att inte tillåta beskattningsrätt för landskapen sänks kreditvärdigheten också för kommunsektorn, vilket åsamkar sektorn merkostnader vid bl.a. finansiering av investeringar och för pensionsåtaganden. Eftersom staten i praktiken inte når några större fördelar med att begränsa landskapens beskattningsrätt borde man snarast arbeta för att införa beskattningsrätt för landskapen och ge landskapen tillgång till kreditmarknaderna för nödvändiga investeringar.

Om staten står för finansieringen skall finansieringen s.g.s. uteslutande basera sig på befolkningsstruktur.

Ytterligare är det av central betydelse att finansieringsstrukturen skapar incitament att regionalt utveckla sitt näringsliv och skapa större skatteintäkter.

33. 31. Anser ni att de föreslagna sätten för att ändra landskapsindelningen är ändamålsenliga? (särskilt 2 och 10 § i lagen om landskapsindelning)

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: till största delen

- Sammanslagning av landskap bör endast kunna ske på frivillig väg. I enlighet med Europarådets referensram för regional demokrati från 2009 anser vi att det måste finnas en tydligare konsultationsprocedur för sådana fall då staten föreslår ändringar av landskapsgränserna.

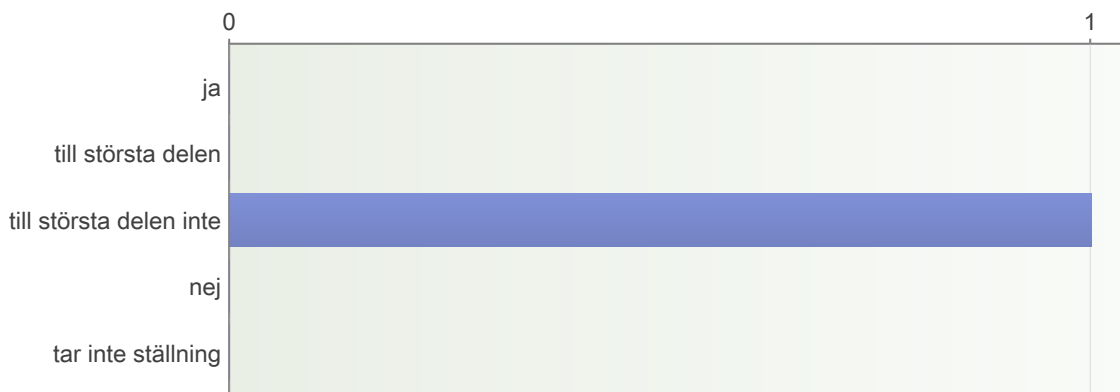
34. 32. Övriga fritt formulerade kommentarer om lagen om landskapsindelning.

Vastaajien määrä: 1

- I grunden är Österbottens landskap är en bra indelning för det tvåspråkiga Österbotten. Det är av central betydelse att landskapet får befogenheter och redskap som ger det möjligheten att bygga upp landskapet på ett sätt som passar Österbotten.

35. 33. Är de utjämningsarrangemang och övriga ändringar som föreslås i statsandelssystemet för att lindra betydande kommunvisa omställningar på grund av social- och hälsovårdsreformen godtagbara och tillräckliga (24 §, 27 §, 27 b § och 55 § i lagen om statsandel för kommunal basservice)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: till största delen inte

- Inga begränsningar av kommunernas skatteuttag får införas.

36. 34. Är statsandelskriterierna (inkl. det nya kriteriet för främjande av välfärd och hälsa) och deras viktningar motiverade (2 kap. i lagen om statsandel för kommunal basservice och 3 § i utkastet till statsrådets förordning om statsandel för kommunal basservice)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: till största delen inte

- Med hänvisning till den vikt som regeringen tillmäter kommunernas roll i den förebyggande verksamheten bör fördelningen till den förebyggande verksamheten ökas till t.ex. 5%. Det är av central betydelse att tilläggskostnader som föränleds av mera utbyggd verksamhet och förvaltning i tvåspråkiga kommuner beaktas i kriterierna.

37. 35. Fritt formulerade kommentarer om helheten i fråga om statsandelarna i regeringspropositionen.

Vastaajien määrä: 1

- En helhetsutredning behövs om behovskriterierna i de föreslagna statsandelssystemen är de korrekta eller om de leder till en snedvridning i beviljandet av statsandelar. Antalet invånare och ålderstrukturen i landskapet/kommunen måste vara en faktor som tillmäts större betydelse.

38. 36. Anser ni att de ändringar i det statliga beskattningssystemet som föreslås för att få in medel för landskapens finansiering är godtagbara ?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: till största delen

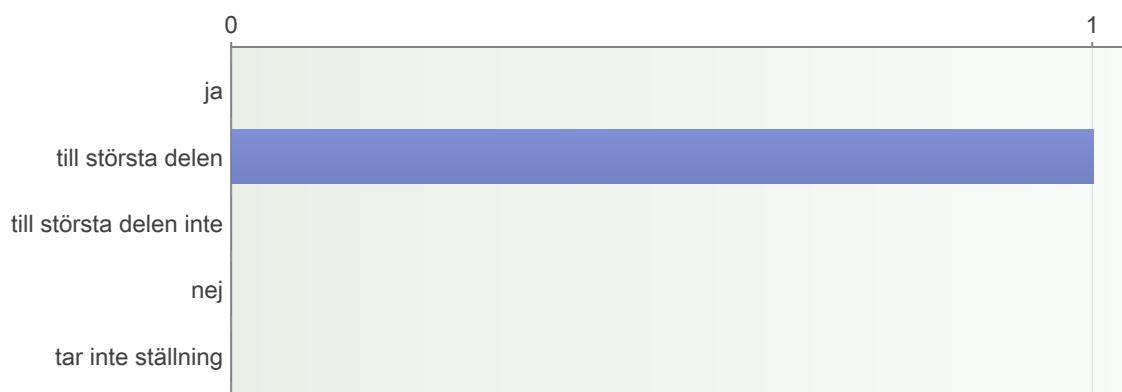
- En beskattningsrätt för landskapen är nödvändig för att skapa ett äkta självstyre.

39. 37. Fritt formulerade kommentarer om skattelagarna.

Ei vastauksia.

40. 38. Det föreslås att tillämpningsområdet för den lagstiftning som gäller kommunernas personal ska ändras så att det också börjar omfatta landskapens personal. Intressebevakningen för landskapet som arbetsgivare ska skötas av Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT, som det ska föreskrivas om genom en ny lag. Är de bestämmelser som föreslås om personalens ställning och arbetsgivarnas intressebevakning ändamålsenliga?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: till största delen

41. 39. Är de bestämmelser som föreslås om finansieringen av pensionerna ändamålsenliga?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ja

- Det är bra att landskapen kommer med i KEVA, annars skulle hela det kommunala pensionssystemet krascha. I fall detta inte på sikt räcker som lösning bör utredas om pensionsbolagen solidariskt kan stå för det förändrade finansieringsbehovet som reformen medför.

42. 40. Fritt formulerade kommentarer om personalens ställning och/eller arbetsgivarnas intressebevakning samt pensionerna.

Ei vastauksia.

43. 41. Hur bedömer ni att reformen påverkar er egen organisations ställning?

Vastaajien määrä: 1

- Delvis renodlar reformen kommunernas verksamhetsidé men det vore mera logiskt att tillåta kommunerna att driva den mest lokala servicen själv, så som äldreomsorg, elevvård och socialt arbete. Som reformen nu planeras genomföras så innebär den massiva förändringar i kommunernas stödtjänster och fastighetsinnehav, vilka de facto under tidernas lopp byggts upp med skattemedel. Fungerande stödkedjor kan därför gå förlorade eller så kan de bli mycket mera komplicerade än idag.

Delvis är det en god sak att utgiftsriskerna för kommunerna minskar betydligt då finansieringen för specialistsjukvården, vars kostnader slumpmässigt kunnat fluktuera, skulle flyttas bort från kommunerna. Ifall kommunerna kan garanteras en tillräcklig finansiering för sina basuppgifter, men också för utveckling, blir fokus klarare.

Stödfunktioner måste även i framtiden kunna produceras av landskapen och kommunerna. För att detta skall fungera måste landskapen omfattas av "in house" reglerna i upphandlingslagstiftningen då landskapen samarbetar med kommuner. Kommunerna måste i sin välfärdsberättelse även uttala sig om hur landskapets åtgärder påverkar välfärden i kommunen, inte bara om hur kommunens åtgärder påverkar välfärden.

44. 42. Har landskapen tillräckliga ekonomiska förutsättningar för att klara av de lagstadgade uppgifterna efter att reformen har trätt i kraft?

Vastaajien määrä: 1

- Inte för Österbottens del.

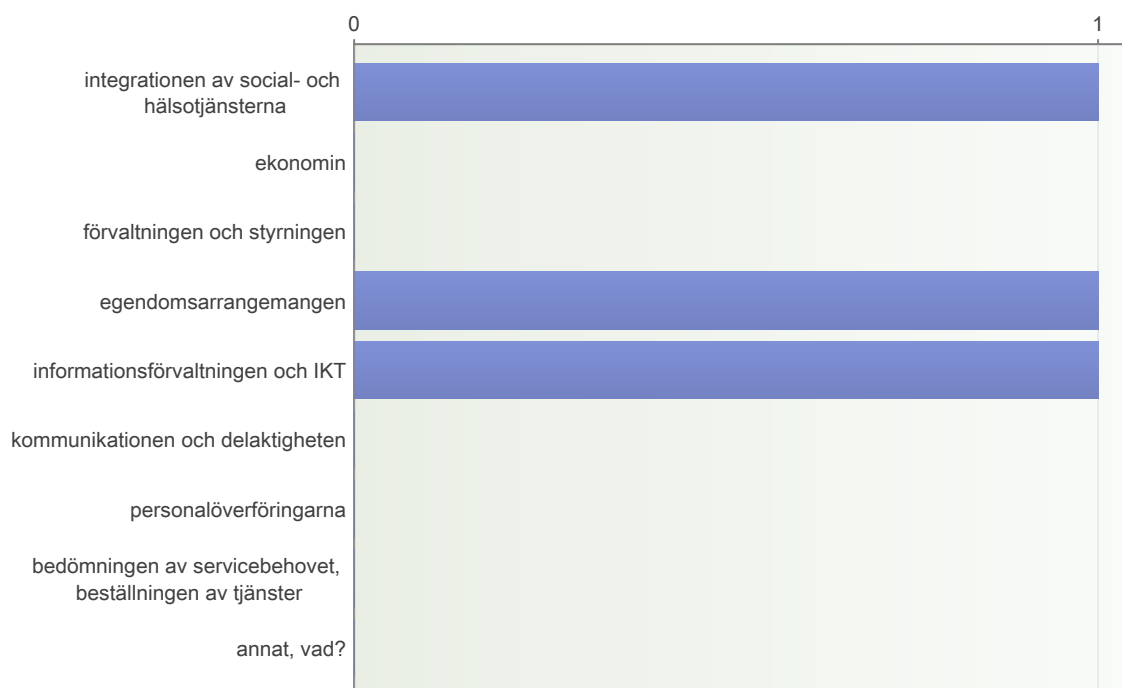
Österbotten är det enda landskapet som t.o.m. skall minska finansieringen för social och hälsovård åtminstone fram till år 2029. Det innebär att en stor del av den service som med skattemedel byggts upp under årens lopp måste monteras ned. Befolkningen åldras, enligt statistikcentralen, i Österbotten i samma takt som i landet i medeltal.

Däremot är andelen 0-15-åringar betydligt högre i Österbotten. Finansieringsmodellen saknar behovskoefficienter som är väsentliga för Österbotten, så som handikapp och utvecklingsstörning och nedtonar utgifter för förebyggande verksamhet och allmänt åldrande befolkning eller andelen unga. Österbotten särbehandlas också negativt genom att man inte beaktar merkostnader för tvåspråkigheten och skärgårdsförhållanden.

Finansieringsmodellen underskattar betydelsen av incitament för regioner och kommuner att utveckla sitt näringsliv, sysselsättning och därigenom finansieringsbas. Vörå kommun föreslår - ifall staten skall stå för finansieringen - att finansieringens tyngdpunkt nästan uteslutande baserar sig på åldersstruktur, eftersom åldersstrukturen är ett objektiva mätinstrument som är lika för alla. En sådan modell ger goda incitament att bedriva en kostnadseffektiv, förebyggande verksamhet och motverkar snedvridande effekter som en diagnosbaserad finansiering innebär.

45. 43. Inom vilket område/ vilka områden bedömer ni att ni behöver nationellt stöd för det regionala genomförandet av social- och hälsovårdsreformen och landskapsreformen (ni kan välja flera alternativ)?

Vastaajien määrä: 1

46. 44. Övriga fritt formulerade kommentarer om utkastet till regeringsproposition.

Vastaajien määrä: 1

- Lagförslaget bör till väsentliga delar omarbetas för att ge ett gott slutresultat.

Statsandelsmodellen saknar incitament samtidigt som den inte tryggar en tillräcklig basfinansiering och inte beaktar viktiga kostnadsdrivande faktorer. Ett statsandelssystem bör vara uppbyggt på opåverkbara faktorer som mäter strukturella kostnadsskillnader. Det finns uppenbara incitament enligt förslaget för landskapen att påverka registreringen av diagnoser i det nya statsandelssystemet och problemet kommer att accentueras eftersom diagnoser utgör en så stor grund (48,9%) för statsandelar. Statsandelssystemet måste omformas och utgå ifrån opåverkbara faktorer, där befolkningsstrukturen bör tillmätas störst betydelse.

Lagförslaget förfördelar på ett anmärkningsvärt sätt Österbotten, eftersom befolkningen är förhållandevis frisk och diagnoserna färre. Samtidigt står ändå Österbotten inför samma utmaningar som övriga Finland med en åldrande befolkning där en topp nås först år 2040. Ändå skall Österbotten som enda landskap i Finland minska finansieringen för social- och hälsovård åtminstone fram till år 2029. Detta är inte jämlik behandling av landets invånare. Förslaget innebär att österbottningarna framöver i betydligt mindre grad kan bestämma själva över skattemedel från det egna landskapet. Detta är inte förenligt med ett äkta regionalt styre. Båda frågornas grundlagsenlighet bör bedömas innan lagen kan avges till riksdagen.

I Österbotten kommer serviceformerna att beskäras väsentligt på grund av koncentration av jour och specialistsjukvård, vilket inte är förenligt med service på enahanda grunder. Invånarna i Österbotten kommer inte

att kunna påverka väsentliga delar av sin social- och hälsovård på grund av detta. Detta har språkliga konsekvenser som inte är förenliga med grundlagen.

Lagförslaget försätter den österbottniska befolkningen i ett annat läge än den övriga befolkningen i landet eftersom hela 87,4 procent av österbottningarna får längre väg än 70 km eller 50 minuter till en enhet med omfattande jour, då lagförslagets målsättning är att 80 procent av befolkningen skall ha kortare väg än så. Detta är en större andel än någon annanstans i landet.

Den mest lokala vården, så som elevvård, äldreomsorg och socialt, bör kunna arrangeras i kommunernas regi. Inom dessa sektorer är det viktigt att servicen finns nära för klienterna.

Regeringen bör avstå från bolagiseringstvävet och genomföra en ny utlåtanderunda för hela lagförslaget som beaktar det som nämnts i detta utlåtande och som också innefattar förslaget till valfrihet.

Regeringen bör avstå från att införa landsomfattande bolag/inrättningar för stödtjänster.

47. 45. Specificerade förslag till lagändringar.

Ei vastauksia.